Lieta Nr. C33557517
Lietas arhīva Nr.C-5575-17/20
ECLI:LV:RIRT:2017:1220.C33557517.3.S

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Siguldā 2017.gada 20.decembrī

Rīgas rajona tiesas tiesnese A.Ilstere rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 28.augustā tiesā saņemts SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk – prasītāja) pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētājs) par dzīvojamās mājas uzturēšanas, apsaimniekošanas un saņemto komunālo pakalpojumu maksājumu parāda piedziņu.

Pamatojoties uz Dzīvokļu īpašuma likuma 3., 8. un 10.pantu, Civillikuma 1587., 1651.pantu, 1652.panta trešo daļu, 1662., 1779. un 1828.pantu, lūgts:

1) piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai pamatparādu 599,70 *euro* par laika periodu no 2010.gada 1.decembra līdz 2012.gada 3.aprīlim;

2) piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai līgumsodu 102,73 *euro* par laika periodu no 2011.gada 1.maija līdz 2012.gada 3.aprīlim;

3) piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai samaksātos tiesas izdevumus, tajā skaitā valsts nodevu 105,36 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro*;

3) noteikt prasītājas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei.

Pieteikumā norādīts, ka daudzdzīvokļu māja /adrese/, saskaņā ar 2002.gada 21.oktobra nekustamo īpašumu apsaimniekošanas pilnvarojuma līgumu Nr.1-9-02-611 bija nodota Rīgas pašvaldības uzņēmuma bezpeļņas organizācijas namu pārvaldes „Rīgas centrs" pārvaldīšanā. 2004.gada 19.oktobrī, pamatojoties uz Rīgas domes lēmumu Nr.3547, Rīgas pašvaldības uzņēmums bezpeļņas organizācija namu pārvalde „Rīgas centrs" reorganizēta un reģistrēta LR komercreģistrā par Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas centra apsaimniekotājs". Ar 2010.gada 29.decembri Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas centra apsaimniekotājs" reorganizēta un reģistrēta LR Uzņēmumu reģistrā par SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" un ir reorganizētā uzņēmuma tiesību un saistību pārņēmēja.

Atbildētājam, pamatojoties uz Rīgas pilsētas valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijas 1998.gada 4.februāra lēmumu Nr.65 prot 5#1 pieder īpašuma tiesības līdz dzīvojamās mājas privatizācijai uz dzīvokli /adrese/, kadastra Nr./numurs A/, ar kopējo platību 62,07 m^2.

Atbildētājs 2006.gada 26.oktobrī ar Rīgas pilsētas valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisiju noslēgtā pirkuma līguma pamata reģistrēja īpašuma tiesības uz dzīvokli /adrese/ un domājamo daļu no kopīpašumā esošās daļas ar kadastra Nr./numurs B/Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatā 2011.gada 10.maijā.

1999.gada 12.oktobrī puses noslēgušas Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumu par dzīvokli /adrese/.

Saskaņā ar noslēgto Līgumu atbildētājs apņēmies segt visus izdevumus, kas saistīti ar dzīvojamās mājas /adrese/, uzturēšanu un apsaimniekošanu, kā arī maksāt par saņemtajiem pakalpojumiem.

Saskaņā ar Līguma 3.5.punktu Līgumā noteikto maksājumu kavējuma gadījumos atbildētājs apņēmies maksāt līgumsodu 0,15% apmērā no kavētā maksājuma summas. Nekādi šķēršļi lietot savā īpašumā esošo dzīvokli nav likti, tomēr maksājumi netika veikti savlaicīgi un pilnā apmērā, tādējādi radot prasītājai materiālos zaudējumus.

Atbildētāja neizpildītās saistības sastāv no pamatparāda 599,70 *euro* par laika periodu no 2010.gada 1.decembra līdz 2012.gada 3.aprīlim un līgumsoda 102,73 *euro* par laika periodu no 2011.gada 1.maija līdz 2012.gada 3.aprīlim.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī norāda, ka pirms vēršanās tiesā mediācija nav izmantota un nepiekrīt to izmantot tiesvedības procesa laikā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmās daļas noteikumiem 2017.gada 1.septembrī atbildētājam uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi/adrese/, ierakstītā sūtījumā nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojumu veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai līdz 2017.gada 1.oktobrim (lietas 36.lapa).

2017.gada 9.oktobrī atbildētājam adresētais sūtījums atsūtīts tiesai ar Latvijas Pasta darbinieka norādi – adresāts piegādes laikā nebija mājās, atstāts aicinājums, beidzies glabāšanas laiks (lietas 45.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un sprieduma pieejamības datumu 2017.gada 20.decembrī pusēm paziņots 2017.gada 29.septembrī, nosūtot paziņojumu vienkāršā pasta sūtījumā (lietas 42.lapa).

Saskaņā ar Dzīves vietas deklarēšanas likuma 1.pantu dzīves vietas deklarēšanas mērķis ir panākt, lai ikviena persona būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu [..].

Civilprocesa likuma 56.^{1}panta pirmā daļa noteic, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, [..], uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu. Savukārt 56.^{1}panta otrā daļa noteic, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi

neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu vai paziņojot tiešsaistes sistēmā, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Ievērojot minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.[1]panta noteikumiem uzskatāms, ka tiesa ir informējusi atbildētāju par civillietas ierosināšanas faktu un lietas izskatīšanas datumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[22]panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas viņu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei. Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti, lietas izskatīšana tiesas sēdē nav lūgta.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[21]panta otrās daļas noteikumiem, paskaidrojuma nesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Civilprocesa likuma 250.[25]panta pirmā daļa noteic, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.[26]pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Pie minētajiem apstākļiem, tiesa atzīst par iespējamu lietu izskatīt rakstveida procesā, par lietas izskatīšanu rakstveida procesā pusēm paziņots.

Motīvu daļa

Izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Tiesību doktrīnā V.Bukovskis uzsvēris, ka prāvnieku strīdīgās attiecības tiesa apspriež pēc tiem datiem, kurus puses iesniegušas tiesai un vienīgi šie dati ir tiesai nepieciešamais procesuālais pierādījumu materiāls (V.Bukovskis, Civilprocesa mācības grāmata, Rīga, 1933., lpp.235).

Tiesa ņem vērā to, ka atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74. un 250.[23]pantā paredzētās tiesības – nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, kā arī nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, tādējādi tiesa secina, ka atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Lai gan atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai prasības pieteikumā norādītie fakti atzīstami par pierādītiem, tomēr tiesa tos vērtē atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta prasībām.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Lietā nav strīda par to, ka daudzdzīvokļu māja /adrese/, saskaņā ar 2002.gada 21.oktobra nekustamo īpašumu apsaimniekošanas pilnvarojuma līgumu Nr.1-9-02-611 bija nodota Rīgas pašvaldības uzņēmuma bezpeļņas organizācijas namu pārvaldes „Rīgas centrs" pārvaldīšanā (lietas 8. – 20.lapa).

Pamatojoties uz Rīgas domes 2004.gada 19.oktobra lēmumu Nr.3547 Rīgas pašvaldības uzņēmuma bezpeļņas organizācijas namu pārvalde „Rīgas centrs" reorganizēta par Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas centra apsaimniekotājs" (lietas 21. – 22.lapa).

Lietā nav strīda arī par to, ka Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas centra apsaimniekotājs" tiesību un saistību pārņēmējs ir prasītāja SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", kas izveidota 2010.gada 29.decembrī, apvienojot vairākas Rīgas pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību.

Pamatojoties uz minēto, tiesa konstatē, ka prasītāja apsaimnieko daudzdzīvokļu dzīvojamo māju /adrese/.

Atbildētājam, pamatojoties uz Rīgas pilsētas valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijas 1998.gada 4.februāra lēmumu Nr.65 prot. 5#1 izsniegta apliecība par īpašuma tiesībām uz dzīvokli /adrese/, kadastra Nr./numurs A/, ar kopējo platību 62,07 m^2 (lietas 25.lapa).

Saskaņā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs C/izdruku dzīvokļa Nr./adrese/ un kopīpašuma domājamās daļas 6210/89310 no daudzdzīvokļu mājas un zemesgabala īpašnieks saskaņā ar 2006.gada 26.oktobra Pirkuma līgumu līdz 2012.gada 3.aprīlim bija atbildētājs (lietas 46. – 47.lapa).

1999.gada 12.oktobrī starp Rīgas pašvaldības uzņēmuma bezpeļņas organizāciju namu pārvaldi „Rīgas centrs", kuras tiesību pārņēmējs ir prasītāja, kā mājas pārvaldnieku un atbildētāju, pamatojoties uz Rīgas domes 1998.gada 4.februāra lēmumu Nr.65, kā dzīvokļa īpašnieku noslēgts Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums, ar kuru mājas pārvaldnieks apņēmies uzturēt un apsaimniekot dzīvojamo māju, savukārt dzīvokļa īpašnieks apņēmies segt mājas pārvaldniekam visus izdevumus, kas saistīti ar dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu, proporcionāli viņa dzīvokļa lielumam atbilstošai izdevumu daļai (lietas 23. – 24.lapa).

Civillikuma 1401.pants noteic, ka saistību tiesības ir tādas tiesības, uz kuru pamata vienai personai – parādniekam – jāizdara par labu otrai – kreditoram – zināma darbība, kam ir mantiska vērtība.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Tiesa atzīst, ka 1999.gada 12.oktobrī noslēgtais Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums atbilst Civillikuma prasībām, jo notikusi vienošanās par līguma būtiskajām sastāvdaļām.

Līgums nav apstrīdēts un līdz ar to, kā spēkā esošs ir saistošs abām līgumslēdzējām pusēm.

Civillikuma 1590.pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Saskaņā ar līguma 3.1. un 3.2.punktu atbildētājs apņēmies veikt maksājumus par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu, kā arī maksu par komunālajiem pakalpojumiem pēc noteiktajiem tarifiem līdz nākamā mēneša 20.datumam.

Prasītāja norādījusi, ka atbildētāja parāds veidojies jau no 2010.gada 1.decembra un uz 2012.gada 3.aprīli pamatparāds ir 599,70 *euro*, ko apliecina lietas materiālos esošais piedzenamās summas aprēķins (lietas 27. - 28.lapa).

Civillikuma 3.pants noteic, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Saskaņā ar likuma „Par dzīvokļa īpašumu" (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010.gada 31.decembrim) 12.pantu dzīvokļa īpašnieks sedz

nepieciešamos izdevumus, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu neatkarīgi no tā, vai dzīvokļa īpašnieks ir mājas kopīpašumā esošas daļas pārvaldīšanai un apsaimniekošanai izveidotās dzīvokļu īpašnieku sabiedrības biedrs un vai ir vai nav noslēdzis attiecīgu līgumu.

Dzīvokļa īpašuma likuma (spēkā no 2011.gada 1.janvāra) 10.pants noteic, ka dzīvokļa īpašnieka pienākums ir piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā, segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus šā likuma 13.pantā noteiktajā kārtībā, norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana), pildīt dzīvokļu īpašnieku kopības pieņemtos lēmumus.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 13.panta pirmo daļu dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus obligāti veicamo dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopības noteikto atlīdzību pārvaldniekam par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, ja tāda paredzēta dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumā.

Saskaņā ar Civillikuma 1069.pantu visiem kopīpašniekiem samērā ar viņu daļu ir jānes izdevumi, kas gulstas uz kopējo lietu.

Tādējādi atbildētājam uz likuma un Līguma pamata bija pienākums maksāt par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu, kā arī saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem, ko atbildētājs saņēmis par laiku no 2010.gada 1.decembra līdz 2012.gada 3.aprīlim.

Civillikuma 1838.pants noteic, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti [..].

Tiesai nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs savas saistības pret prasītāju būtu izpildījis, veicot dzīvojamās mājas uzturēšanas, apsaimniekošanas un saņemto komunālo pakalpojumu samaksu, kā arī tiesai nav pamata apšaubīt iesniegtā parāda apmēru, jo atbildētājs to nav apstrīdējis.

Tādējādi, atbilstoši lietā iesniegtajam aprēķinam, ko atbildētājs nav apstrīdējis, tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītājas labā piedzenams parāds par dzīvojamās mājas uzturēšanas, apsaimniekošanas un saņemto komunālo pakalpojumu parāda samaksu laika periodā no 2010.gada 1.decembra līdz 2012.gada 3.aprīlim 599,70 *euro* apmērā.

Prasītāja lūgusi piedzīt līgumsodu, kas aprēķināts par laika periodu no 2011.gada 1.maija līdz 2012.gada 3.aprīlim 102,73 *euro* (lietas 32.lapa).

Sakarā ar likuma „Par atjaunotās Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma saitību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošansa kārtību" 21.pantu līgumiem, kuri noslēgti līdz 2013.gada 31.decembrim un kuros ietverts pienākums maksāt līgumsodu, ja šo līgumu darbība turpinās pēc 2014.gada 1.janvāra un līdz 2014.gada 31.decembrim par tiem nav celta prasība tiesā, ar 2015.gada 1.janvāri ir piemērojami grozījumi Civillikuma 1716., 1717. un 1722.pantā par līgumsoda noteikumiem un grozījumi Civillikuma 1843.pantā par parāda samaksas kārtību.

Līgums noslēgts 1999.gada 12.oktobrī, līdz ar ko, vērtējot prasījumu par līgumsoda piedziņu, tiesa saskaņā ar Civillikuma 3.pantu piemēro līgumsodu reglamentējošās Civillikuma normas, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim.

Lietā nepastāv strīds par to, ka atbildētājs ir kavējis ar līgumu uzņemtās saistības un tiesa atzīst, ka atbildētājam Civillikuma 1716.panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta noteikumiem (likuma redakcijā, kas bija spēkā uz līguma noslēgšanas brīdi) līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņēmusies ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.panta noteikumiem (likuma redakcijā, kas bija spēkā uz līguma noslēgšanas brīdi) līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Savukārt Civillikuma 1720.panta 1.punkts un 2.punkts noteic, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts vai līgumsods bija norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Tiesa atzīst, ka līgumsods ir saistību pastiprinājums un iedarbojas kā nelabvēlīgu seku draudi atbildētājam, kamēr saistība nav izpildīta.

Līguma 3.5.punkts noteic, ka maksas par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu un komunālo maksājumu (ja tie tiek maksāti vienlaicīgi ar maksu par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu) kavējumu gadījumos par katru nokavēto dienu maksājams līgumsods 0,15% apmērā no kopējās parādu summas.

Tādējādi prasība par līgumsoda piedziņu ir līgumiski pamatota.

Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad parādnieks palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu.

Atbildētājs laikā no 2010.gada 1.decembra līdz 2012.gada 3.aprīlim maksājumus veicis neregulāri un nepilnā apmērā, tādējādi neievērojot līguma noteikumus un pieļaujot nokavējumu.

Pie šādiem apstākļiem prasītajai konstatējams tiesisks pamats līgumsoda aprēķinam un līgumsoda piedziņas prasībai.

Tiesa neapšauba prasītājas tiesības saņemt līgumsodu, jo puses to ir pielīgušas un atbildētājs ir pieļāvis maksājumu nokavējumu, tomēr uzskata šo prasījumu par daļēji noraidāmu.

Judikatūrā vairākkārt norādīts, ka jautājums par līgumsoda taisnīgumu un samērīgumu izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (*Augstākās tiesas Senāta 2004.gada 22.septembra spriedums lietā SKC-441, 2008.gada 14.maija spriedums lietā Nr. SKC-212, 2009.gada 20.maija spriedumu lietā Nr.SKC-161).*

Līgumsodam pēc tā būtības ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija, tā piedziņa nav kreditora pienākums, bet tiesības, un šīs tiesības ir izlietojamas pēc labas ticības, kā to nosaka Civillikuma 1.pants.

Vērtējot līgumsoda proporcionalitāti, jāvadās no samērīguma kritērija, kas izriet no labas ticības principa, ievērojot, ka „pie samērīguma noteikšanas jāņem vērā visas kreditora intereses un parādnieka spējas" (*Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p.). Rīga: Mans Īpašums, 2000, 225.lp.).*

Tiesa ņem vērā arī to, ka likumdevējs ir atteicies no iepriekšējā līgumsoda tiesiskā regulējuma, izdarot grozījumus Civillikuma 1716.pantā, kas stājušies spēkā 2014.gada 1.janvārī.

Minētie grozījumi paredz, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Kaut arī šī likuma redakcija nav piemērojama konkrētajā strīdā, jo Līgums noslēgts 1999.gada 12.oktobrī, minētais raksturo judikatūras par līgumsoda piemērošanu vispārējās tendences, proti, līgumsoda piemērošana nedrīkst būt kreditora iedzīvošanas avots, tam jābūt taisnīgam un samērīgam ar nodarīto kaitējumu un tas norāda uz likumdevēja izpratni par šo tiesību institūtu un tā juridisko dabu.

Izvērtējot lietas materiālus, tiesa uzskata, ka šajā gadījumā, līgumsods ir izteikti sodošs un ir pretrunā ar vispārējiem samērīguma un taisnīguma principiem un tāpēc tas ir samazināms.

Tiesas ieskatā aprēķinātais līgumsods 102,73 *euro* atzīstams par nesamērīgu, ievērojot pamatparāda apmēru 599,70 *euro* un tādējādi prasība daļā par līgumsoda piedziņu apmierināma daļēji un no atbildētāja prasītājas labā piedzenams līgumsods, kas vienāds ar 10% no pamatparāda summas, t.i, 59,98 *euro*, savukārt prasība pārējā daļā par līgumsoda 42,75 *euro* piedziņu ir noraidāma.

Pie šādiem apstākļiem, tiesa uzskata, ka ir tiesisks pamats apmierināt prasību daļēji un piedzīt no atbildētāja prasītājas labā pamatparādu par laika periodu no 2010.gada 1.decembra līdz 2012.gada 3.aprīlim 599,70 *euro* un līgumsodu par laika periodu no 2011.gada 1.maija līdz 2012.gada 3.aprīlim 59,98 *euro*, bet daļā par līgumsoda 42,75 *euro* piedziņu noraidīt.

Prasības pieteikumā ietverts lūgums atzīt prasītājai tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Civillikuma 1811.pants noteic, ka katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i., nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar naudu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu, 1760.pantu un 1765.panta pirmo un ceturto daļu un izveidojušos tiesu praksi (*Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta atziņas 2014.gada 4.novembra spriedumā lietā Nr.SKC-2742-14 (C17162112) un 2016.gada 29.janvāra lēmumā lietā Nr.SKC- 1331/2016 (C28283311)*) prasītājam ir tiesības saņemt arī likumiskos nokavējuma 6% procentus gadā no galvenā parāda, sākot ar tiesas nolēmuma stāšanos spēkā līdz nolēmuma izpildei.

Civillikuma 1759.panta 1. punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katra parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Minētā panta ceturtā daļa noteic, ka likumiskie nokavējuma procenti ir aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

Tā kā konkrētajā gadījumā atbildētājs savas uzņemtās saistības pienācīgi nav pildījis, tiesa atzīst par pamatotu prasītājas lūgumu atzīt tiesības, sākot ar tiesas nolēmuma stāšanos spēkā līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus no neatmaksātā galvenā parāda 599,70 *euro*, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Civilprocesa likuma 33.pants noteic, ka tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Civilprocesa likuma 39.panta pirmā daļas 5.punkts noteic, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir, tai skaitā, ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram,[..].

Prasītāja, ceļot prasību tiesā, samaksājusi valsts nodevu 105,36 *euro* (lietas 6.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro* (lietas 7.lapa).

Tiesa atzīst, ka, ievērojot Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas noteikumus, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama prasītājas samaksātā valsts nodeva proporcionāli prasības apmierinātajai daļai 98,95 *euro* atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 3,30 *euro*, kopā 102,25 *euro*.

No lietas materiāliem - ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu uzziņas - redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu šajā lietā kopsummā ir 5,37 *euro*, tādēļ šie izdevumi, ciktāl tie pārsniedz prasītājas samaksātos 3,30 *euro*, piedzenami no atbildētāja valsts labā, t.i., 2,07 *euro*.

Taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, līdz ar to atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 41.panta pirmo daļu, 42., 190., 193., 195., 204.^{1}, 250.^{25} un 250.^{27}pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", Reģ.Nr.40103362321,

- dzīvojamās mājas uzturēšanas, apsaimniekošanas un saņemto komunālo pakalpojumu maksājumu parādu par laika periodu no 2010.gada 1.decembra līdz 2012.gada 3.aprīlim 599,70 *euro* (pieci simti deviņdesmit deviņi *euro* un 70 centi);
- līgumsodu par laika periodu no 2011.gada 1.maija līdz 2012.gada 3.aprīlim 59,98 *euro* (piecdesmit deviņi *euro* un 98 centi) un
- tiesas izdevumus: valsts nodevu 98,95 *euro* (deviņdesmit astoņi *euro* un 95 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro* (trīs *euro* un 30 centi), pavisam kopā piedzenot 761,93 *euro* (septiņi simti sešdesmit viens *euro* un 93 centi).

Parādsaistību samaksa veicama SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" norēķinu kontā AS „Citadele banka" kontā Nr.LV83PARX0013044380019, kods PARXLV22XXX.

Noteikt SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6 % (seši procenti) gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas 599,70 *euro* (pieci simti deviņdesmit deviņi *euro* un 70 centi), ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda 42,75 *euro* (četrdesmit divi *euro* un 75 centi) piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,07 *euro* (divi *euro* un 7 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami, norādot saņēmēju: Tiesu administrācija, reģ.Nr.90001672316, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un mērķis - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumu civillietā C33557517.

Noteikt /pers. A/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Dokuments, kas apliecina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu, iesniedzams Rīgas rajona tiesas kancelejā Siguldā, Šveices ielā 27

sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā 10 dienu termiņā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, 2017.gada 20.decembra, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā Siguldā, Šveices ielā 27, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese *(personiskais paraksts)* A.Ilstere